

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied te MORTSEL

Hoofdstructuur	centra voor leerlingenbegeleiding
Instellingsnummer	114983
Instelling	Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied
Directeur	Tom BILLIET
Adres	Sint-Benedictusstraat 14_B - 2640 MORTSEL
Telefoon	03-443.90.20
Fax	03-443.90.21
E-mail	mortsel@clb-ami2.be
Website	www.clb-ami2.be
Bestuur van de instelling	Vrij CLB Antwerpen-Middengebied vzw
Adres	Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR
Dagen van het opvolgingsbezoek	01-06-2015, 02-06-2015
Einddatum van het opvolgingsbezoek	02-06-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	16-06-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Joeri VERFAILLE
Teamleden	Marleen DOBBELS, Regine VANDERVEE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN).....	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Infrastructuur: Infrastructuur: taken kwaliteitsvol uitvoeren en privacy garanderen	4
3.2 Schoolondersteuning: Informatieverstrekking.....	5
3.3 Schoolondersteuning: Projecten gericht op het beleid rond prioritaire doelgroepen.....	6
3.4 Kwaliteitsbeleid: Kwaliteitsbeleid conform hoofdstuk XI DCLB.....	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van het centrum door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als het centrum bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige organisatie. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van het centrum alle personeelsleden over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 27-02-2012 tot 02-03-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 01-03-2015 moet het centrum kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate het centrum daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Infrastructuur

Infrastructuur: taken kwaliteitsvol uitvoeren en privacy garanderen

Schoolondersteuning

Informatieverstrekking

Projecten gericht op het beleid rond prioritaire doelgroepen

Kwaliteitsbeleid

Kwaliteitsbeleid conform hoofdstuk XI DCLB

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Infrastructuur: Infrastructuur: taken kwaliteitsvol uitvoeren en privacy garanderen

Voldoet

De medische infrastructuur voldoet omdat aan de voorwaarden inzake auditieve en visuele privacy voldaan wordt.

*algemene hygiëne, comfort en
veiligheid
auditieve privacy
visuele privacy
functioneel circuit*

Uit de tussentijdse controle van 25 maart 2013 en de opvolgingscontrole van 1 en 2 juni 2015 blijkt dat de tekorten voldoende geremedieerd zijn.

De hoofdzetel te Mortsels verhuisde naar een nieuwe locatie waar prioritair twee medische circuits werden ingericht. Deze zijn conform de regelgeving.

De lokalen in de vestigingsplaats te Lier, gebruikt voor de uitvoering van medische consulten, werden aangepast waardoor de auditieve en visuele privacy gegarandeerd zijn.

De consulten van de scholen van Kontich gaan vanaf 1/9/2014 door in de vestiging te Lier of Mortsels. Het centrum maakt geen gebruik meer van de lokalen van het OCMW.

Het CLB nam, samen met volgende scholen, maatregelen om de auditieve en visuele privacy te garanderen waardoor de uitvoering van de consulten in deze scholen behouden kan blijven:

In het Sint-Jozefsinstituut te Borsbeek, het Sint-Ursula-instituut en het VTI te Lier, het Sint-Rita college en het Sint-Jozefsinstituut te Kontich, het Regina Pacis instituut te Hove, het Githo te Nijlen en het Sint-Gabriël college te Boechout werden aanpassingswerken uitgevoerd.

De onderzoeken van de kleuters van Annuncia instituut te Ranst gaan nu door in het medisch circuit van het CLB.

3.2 Schoolondersteuning: Informatieverstrekking

Voldoet

Het centrum organiseert, in samenwerking met de school, acties rond studie- en beroepskeuze en participeert in de uitvoering ervan. De informatieverstrekking gebeurt op volledige en neutrale wijze voor alle leerlingen en ouders van het laatste jaar van het basisonderwijs, het tweede jaar van de eerste graad so en het tweede jaar van de derde graad so. Aan de scholen die niet wensen in te gaan op het minimumaanbod van het CLB wordt gevraagd deze weigering te motiveren in de samenwerkingsovereenkomst.

*organisatie
aanbod tijdens de
scharniermomenten
interne en externe afspraken
materialen
registratie*

Het aanbod in het kader van de informatieverstrekking over het onderwijsaanbod en de aansluiting op de arbeidsmarkt, zoals vermeld in art.16 DCLB en art. 19 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de operationele doelstellingen van de Centra voor Leerlingenbegeleiding ('BVR operationele doelstellingen') is niet vrijblijvend geformuleerd. Het beleid geeft aan alle medewerkers duidelijke sturing.

De werking is bijgestuurd, de visie op onderwijsloopbaanbegeleiding is aangepast en geeft duidelijk weer wat de opdracht is. Er is een link met de doelstellingen in het beleids- en jaarplan.

Er is op centrumniveau een minimumaanbod geformuleerd dat er van uitgaat dat in alle scholen het CLB betrokken dient te zijn bij het geven van informatie aan leerlingen en ouders. De wijze van betrokkenheid kan verschillend zijn naargelang de noden van de school. Om hierop zicht te krijgen en het verbeterproces aan te sturen, verwacht het beleid, binnen het minimumaanbod, dat één medewerker van het team aanwezig is bij het geven van informatie aan de leerlingen en de ouders. Elk team dient aan de school het minimumaanbod te formuleren en afspraken te maken die dan in de samenwerkingsovereenkomst worden opgenomen. Het bewaken of de informatieverstrekking volledig, objectief en neutraal gebeurt, is de rode draad binnen de huidige werking.

Uit de gesprekken met de medewerkers stellen we vast dat zij met alle scholen in overleg zijn gegaan en het minimumaanbod hebben toegelicht. De meeste medewerkers nemen een actieve rol op bij het verstrekken van informatie aan leerlingen en ouders. Meerdere scholen nemen de informatieverstrekking (vooral naar de leerlingen) zelf op en zijn geen vragende partij dat het CLB dit opneemt.

Scholen die niet op het minimum CLB-aanbod wensen in te gaan, dienen dit als weigering te motiveren in de samenwerkingsovereenkomst. Het gevolg hiervan is dat het aantal weigeringen sterk is toegenomen. Het centrum heeft dit als start van het verbeterproces zo aangepakt maar constateert dat deze werkwijze niet wenselijk blijft en denkt na over een andere formule. De samenwerking met de school en het komen tot gezamenlijke en gedragen afspraken is de kern. Zicht blijven houden op welke informatie de school zelf brengt, blijft een uitdaging.

Jaarlijks gebeurt een meting van de betrokkenheid van de medewerkers bij de informatieverstrekking in de scholen (leerlingen en ouders). Hierdoor heeft het beleid een zicht op de resultaten van de ondernomen stappen. Mogelijke hiaten komen in beeld zodat verdere stappen en eventuele ondersteuning kunnen voorzien worden.

Ter ondersteuning van de medewerkers en om eenvormigheid na te streven, zijn meerdere materialen ontwikkeld. Het directieteam en de OLB-ankers nemen

hierbij een informerende en ondersteunende rol op.

We stellen een duidelijke evolutie vast ten opzichte van de vorige doorlichting. De medewerkers hebben hun werking bijgestuurd en het beleid volgt verder op.

3.3 Schoolondersteuning: Projecten gericht op het beleid rond prioritaire doelgroepen

Voldoet

Het centrum heeft een opstart gemaakt met schoolondersteunende activiteiten in functie van groepen van leerlingen die leerbedreigd zijn door hun sociale achtergrond of hun leefsituatie. De medewerkers participeren aan projecten op school gericht op het beleid rond prioritaire doelgroepen.

*participatie aan projecten
aanbod door CLB
afspraken
samenwerking netwerk
ondersteuning GOK/SES
materialen
registratie*

Het beleid van het centrum heeft ingezet op een gerichte aansturing van alle medewerkers in functie van kansenbevordering. Kansenbevorderend werken is een prioritair thema. Het verbeterproces wordt aangestuurd door het directieteam en de stuurgroep kansenbevordering. De coördinator kansenbevordering neemt een stimulerende en ondersteunende rol op ten aanzien van alle medewerkers.

Visieontwikkeling met de betrokkenheid van alle medewerkers heeft geresulteerd in een bijgestuurde visie op kansenbevordering.

Het centrum zet in op meerdere elementen om alle medewerkers te ondersteunen bij hun schoolondersteunende opdracht gericht op het beleid rond prioritaire doelgroepen. Naast het aanreiken van vorming rond o.a. schoolondersteuning en het voorzien van intervisie, ontwikkelde de stuurgroep meerdere ondersteunende materialen. Het model 'schoolfoto' is hier een voorbeeld van.

Er is sterk ingezet op de implementatie van de schoolfoto in alle scholen. Dit proces is op een doordachte wijze aangepakt door eerst alle CLB-medewerkers te informeren, sensibiliseren en ondersteunen bij het werken met de schoolfoto. Daarna is deze werkwijze in enkele pilotscholen uitgetest, vervolgens zijn alle andere scholen uitgenodigd en geïnformeerd met als doel schoolondersteunende initiatieven die gericht zijn op het beleid rond prioritaire doelgroepen uit te bouwen in overleg met de school.

Uit de gesprekken met de medewerkers leiden we af dat zij een duidelijke opdracht gekregen hebben ten aanzien van schoolondersteuning. De implementatie van de 'schoolfoto' vormt de basis. De medewerkers worden gestimuleerd om via het verzamelen en analyseren van de gegevens van elke school gerichte acties op te starten. Gezien het implementatietraject van de schoolfoto nog niet helemaal afgerond is, stellen we vast dat de schoolondersteunende activiteiten zich nog beperken tot een aantal scholen. Er is ook een verschil tussen basis- en secundair onderwijs. In de secundaire scholen zijn er momenteel nog weinig specifieke acties/projecten opgestart.

De acties die opgestart worden naar aanleiding van 'opvallende' gegevens uit de schoolfoto worden op centrumniveau in kaart gebracht. Hierdoor is opvolging voorzien, worden de resultaten nagegaan en kan de coördinator kansenbevordering gerichte ondersteuning bieden aan de medewerkers.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting stellen we een duidelijke verandering en

verbetering vast ten aanzien van de vorige doorlichting. Het sterke engagement van de stuurgroep kansenbevordering en de sturing van het beleid hebben ervoor gezorgd dat alle medewerkers in overleg met de scholen gerichte schoolondersteunende acties kunnen opstarten.

3.4 Kwaliteitsbeleid: Kwaliteitsbeleid conform hoofdstuk XI DCLB

Voldoet

Het centrum heeft een kwaliteitsbeleid ontwikkeld. De thema's waarop het kwaliteitsbeleid van het centrum zich richt zijn vastgelegd in het kwaliteitshandboek. De kwaliteitsplannen omvatten de items die de regelgeving voorschrijft.

*kwaliteitscoördinator
kwaliteitsplan
kwaliteitshandboek
kwaliteitsbeleid
zorg voor kwaliteit*

Om het kwaliteitsbeleid gestalte te geven actualiseerde het centrum de visie op kwaliteitszorg.

In de huidige visie onderscheidt het centrum twee luiken:

- Kwaliteitszorg: de beleidsmatige inspanningen die de basis leggen en de algemene voorwaarden creëren zodat op elk niveau (medewerker, vestiging, centrum) kwaliteitsvol kan gewerkt worden.
- Kwaliteit van de zorg: de inspanningen van elke medewerker om op een systematische manier de dienstverlening te plannen, uit te voeren, te evalueren en indien nodig bij te sturen door een continu en systematisch gebruik van de kwaliteitscirkel (PDCA) doorheen de verschillende activiteiten in het CLB.

Voor de schooljaren 2012-2013 en 2013-2014 maakte het directieteam een jaarplan op dat de doelstellingen en hieraan gekoppelde acties, tijdspad, verantwoordelijkheden voor uitvoering, evaluatie en bijsturingen bevat. In 2014 heeft het directieteam met ondersteuning van de VCLB-koepel een beleidplan uitgewerkt dat strategische en operationele doelstellingen bevat voor de periode 2014-2020. Die doelstellingen sluiten aan bij de algemene visie van het centrum en bij haar visie op kwaliteitszorg. Op een centrumdag is het beleidsplan aan de medewerkers voorgesteld. Daar werden de doelstellingen en de hieraan gekoppelde acties voor de verdere beleidsperiode geselecteerd.

Naast het beleidsplan en het jaarplan, hanteert het centrum meerdere middelen die het kwaliteitsbeleid ondersteunen. Bij complexe verbeterprojecten maakt het directieteam een kwaliteitsplan op. De kwaliteitsplannen zijn conform de regelgeving. De werkgroepen werken met een werkmodel waarin zij o.a. doelstellingen voor de werkgroep en concrete acties formuleren en uitvoeren. Voor de implementatie van nieuwe methodieken heeft het centrum ervoor gekozen om met een implementatieplan te werken. Omdat het beleidsplan en jaarplan later dan de kwaliteitsplannen, het implementatieplan en werkmodellen zijn opgesteld, ontbreekt nog de inhoudelijke coherentie tussen beleidsplan en jaarplan enerzijds en alle implementatie-/kwaliteitsplannen en werkmodellen anderzijds. De kwaliteitsstuurgroep en het directieteam zijn zich hier van bewust en zijn zoekende naar een manier om de doelstellingen meer met elkaar te laten sporen.

Het centrum heeft het kwaliteitshandboek herwerkt en aangevuld met thema's en kwaliteitsdoelstellingen waarop het centrum zich richt. Het kwaliteitshandboek is conform de regelgeving. Gemaakte afspraken, uitgewerkte procedures en werkdocumenten worden in het kwaliteitshandboek geborgd. Uit het gesprek met de medewerkers komt naar voor dat zij het kwaliteitshandboek

nu als gebruiksvriendelijk ervaren.

Afhankelijk van de thema's gebeurt de doorstroming vanuit de verschillende overlegstructuren (kwaliteitsstuurgroep, directieteam, stuur- en werkgroepen) naar alle medewerkers op de personeels- en/of disciplinevergaderingen. Hierdoor zijn de medewerkers over de werkzaamheden van de overlegstructuren en de resultaten (o.a. gemaakte afspraken, stappenplannen,..) geïnformeerd.

Het centrum heeft een aantal gegevens verzameld en benut in functie van de eigen kwaliteitszorg. Het is nog zoekende naar meer systematiek in het verzamelen, analyseren en benutten van gegevens.

Het centrum heeft bij de medewerkers een aantal aspecten van de werking bevraagd. Een ruimere zelfevaluatie, over meerdere aspecten van de werking, is er sinds de doorlichting niet gebeurd.

Het centrum kende op vlak van kwaliteitsbeleid een evolutie sinds de doorlichting uit 2012. De visie, evaluatie, bijsturing en opvolging van het geheel zijn meer gekaderd in het kwaliteitssysteem.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Joeri VERFAILLE de inspecteur-verslaggever	Tom BILLIET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	